

I. WPROWADZENIE

Prezentowany dokument stanowi drugi etap prac, czyli określenie właściwej strategii dla miasta i gminy Szydłowiec.

Gmina w ramach obowiązujących przepisów prawa dzięki przyznanej jej samodzielności decyzyjnej i finansowej prowadzi własną politykę realizacji zadań należących do jej właściwości. Gmina określa kierunki polityki rozwoju społeczno-gospodarczego za pomocą aktów kierownictwa wewnętrznego, do których zalicza się **strategie rozwoju społeczno-gospodarczego**. Akt kierownictwa wewnętrznego jakim jest strategia gminna, nie posiada ustawowego umocowania dotyczącego trybu sporządzania, wymagań co do jego merytorycznej zawartości ani procedur jego realizacji. Jednak istotnych wskazówek w tym zakresie dostarczają wzory strategii już opracowanych oraz opublikowane do tej pory wersje dokumentów programowych i podręczniki wdrażania Funduszy Strukturalnych UE. Zwłaszcza te ostatnie dokumenty są wiążące przy opracowaniu niniejszej „Strategii...”. Jednym z głównych założeń jej opracowania jest bowiem takie określenie działań prorozwojowych gminy, które umożliwią ubieganie się o przyznanie środków na ich finansowanie właśnie z Funduszy Strukturalnych. Z dokumentów tych wynika, że projekty o znaczeniu lokalnym mogą uzyskać wsparcie finansowe z FS pod warunkiem ich uwzględnienia w **Planie Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Szydłowiec**, którego definicję i zakres określa „Ogólny podręcznik wdrażania ZPORR na lata 2004-2006”. Odpowiednio do tak sformułowanych wymogów, niniejsza „Strategia...” zawiera Plan Rozwoju Lokalnego, jako część programową „Strategii...”.

Celem opracowania strategii rozwoju gospodarczego na poziomie lokalnym jest ustalenie konkretnych kierunków działań, dzięki którym władza lokalna będzie mogła racjonalnie zarządzać gminą. Dokument ten powinien stać się podstawą prowadzenia właściwej polityki przez podmioty działające na szczeblu lokalnym, a w szczególności przez władze publiczne. Dlatego też w dokumencie tym dominujące miejsce muszą zająć przedsięwzięcia i zadania, które gmina może podjąć sama lub we współdziałaniu z innymi podmiotami działającymi na jej terenie.

Strategia jest dokumentem ponadkadencyjnym określającym cele i programy na kilkanaście lat, wymagającym okresowej aktualizacji oraz ciągłego podnoszenia jakości. Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata.

Przewiduje się, że w trakcie okresu wdrażania Strategii może zajść konieczność dokonania zmian z uzasadnionych powodów np.: zmiany w źródłach finansowania, dezaktualizacja zadań inwestycyjnych. Zmiany te wprowadzane będą uchwałą Rady Miejskiej w Szydłowcu.

Bardzo ważną rolę w procesie opracowywania strategii rozwoju odegrał powołany z inicjatywy Burmistrza Miasta - **Komitet Sterujący powołany do prac nad budowaniem strategii**. Jego członkowie brali czynny udział w procesie budowania strategii, spotykali się na zebraniach, których celem było dokonywanie dokładnej analizy otrzymanych materiałów, będących zapisem przebiegu kolejnych warsztatów strategicznych i proponowania ewentualnych w nich zmian.

II. Ogólne założenia rozwoju miasta i gminy Szydłowiec

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec” powstała w wyniku prac Komitetu Sterującego oraz społeczności lokalnej. Zadanie AZNiRR polegało na metodologicznym wspieraniu procesu budowy strategii.

W założeniach rozwoju miasta i gminy przedstawiono:

- Wnioski z diagnozy, które zawierają główne problemy miasta i gminy.
- Analizę strategiczną SWOT.
- Priorytetowe kierunki rozwoju miasta i gminy, które zostały określone przez Zespół zadaniowy AZNiRR a potwierdzone w trakcie badań społecznych. Pod uwagę brane były również opinie władz miejskich dotyczące przyszłości.
- Scenariusze rozwoju miasta i gminy.
- Misję i wizję miasta i gminy - główne pole działania w przyszłości.
- Cele strategiczne, cele operacyjne, wskazanie zadań.

Cele strategiczne - zostały opracowane dla każdego kierunku priorytetowego.

Cele operacyjne - dotyczą krótkiego horyzontu czasowego.

Zadania i projekty wdrożeniowe - są opisanymi ogólnie planami do realizacji.

Wymagają one koordynacji projektów technicznych planowanych działań.

Cele operacyjne, wskazanie zadań i projektów wdrożeniowych powstały w trakcie prac zespołów tematycznych i zostały opracowane przez zespół AZNiRR.

1. Wnioski z diagnozy

Dokładna diagnoza stanu miasta i gminy i uwarunkowań jej rozwoju jak również przebieg procesu budowania strategii rozwoju z udziałem mieszkańców pozwoliły opisać główne problemy miasta i gminy.

Gmina miejsko-wiejska Szydłowiec wypełnia funkcje przemysłowo-usługowe oraz rolnicze i turystyczne.

Zasadniczy wpływ wywiera położenie geograficzne. Lokalizacja Szydłowca przy drodze krajowej nr 7, możliwości wykorzystania obiektów i gruntów na cele inwestycyjne (w tym obszar Podstrefy Starachowickiej SSE), istniejąca infrastruktura techniczna, zasoby naturalne oraz otoczenie biznesu predysponują ośrodek do lokalizacji na jego obszarze funkcji usługowych i produkcyjnych. Występowanie na terenie gminy lasów przysusko-szydłowieckich, szeregu walorów przyrodniczych, kulturowych, działające instytucje kultury, dobra dostępność komunikacyjna stanowią podstawę do rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej.

Duża część terenów Gminy Szydłowiec to tereny orne oraz lasy. Warunki te sprzyjają dokonywaniu zmian w tradycyjnym, małoobszarowym, rozdrobnionym rolnictwie, które nie jest i nie może być jedyną podstawą utrzymania większości mieszkańców na wsi.

Zasadniczą przesłanką rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec jest więc połączenie funkcji: produkcji rolnej w wybranych kierunkach z rozwinięciem usług otoczenia rolnictwa, drobnej przedsiębiorczości oraz rekreacji i agroturystyki przy poprawie stanu infrastruktury zarówno technicznej jak i społecznej.

Główne problemy miasta i gminy

Strategia rozwoju jest podstawowym elementem skutecznego zarządzania miastem i gminą, a jednocześnie narzędziem budowania i wzmacniania społeczności lokalnej. W każdej gminie stopień zaangażowania oraz aktywności mieszkańców jest inny. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że najkorzystniejsze efekty, przy opracowaniu strategii rozwoju daje współdziałanie ekspertów z zewnątrz ze społecznymi partnerami w gminie.

Umiejętność komunikowania się władz samorządowych z mieszkańcami gminy jest jednym z najważniejszych czynników, które wpływają oraz decydują o tempie rozwoju gminy. Sukces każdego przedsięwzięcia zależy przede wszystkim od umiejętności współdziałania oraz aktywności i zaangażowania jego uczestników. Integracja mieszkańców gminy jest niezbędna dla osiągnięcia zamierzonych celów prowadzących do ożywienia gospodarczego i poprawy sytuacji społeczności gminy.

Wydaje się, że wśród „zwykłych” mieszkańców istnieje mentalność uzależnienia od zewnętrznych działań. Gminie udało się w ostatnim okresie zrealizować z sukcesem wiele przedsięwzięć. Brak jest jednak promocji tych sukcesów do wewnątrz. Ludzie muszą uwierzyć w siebie, zobaczyć jak gmina prezentuje się na tle innych i podjąć wspólne działania.

Poziom przedsiębiorczości występujący na terenie miasta i gminy jest średni i wykazuje tendencję rosnącą. Przedsiębiorczość przyczynia się nie tylko do zaspokojenia aspiracji oraz ambicji osób prowadzących działalność gospodarczą, ale prowadzi również do ogólnego rozwoju gminy. Gospodarka rynkowa nie znosi sentymentów: słabych wyrzuca poza nawias, pomaga natomiast osobom przedsiębiorczym i zaradnym.

W tej sytuacji wydaje się natychmiastowe podjęcie działań mogących wspomóc proces dalszego rozwoju. Trzeba jednak pamiętać, że jest to proces długotrwały, gdyż postawy przedsiębiorczości są uwarunkowane kulturowo i wiążą się z poziomem aktywności społeczności w ogóle. Dlatego też osoby bierne i nastawione konsumpcyjnie zazwyczaj nie wykazują zaangażowania i nie podejmują tego typu przedsięwzięć.

Władze miejskie muszą więc podejmować działania aktywizujące społeczność lokalną, skierowane na długofalowe inwestowanie w potencjał ludzki. Doświadczenie wielu gmin i regionów wskazuje, że nawet intensywne wsparcie z zewnątrz, w tym finansowe, automatycznie nie wyzwala w ludziach postaw przedsiębiorczych i nie wpływa na skłonność do podejmowania ryzyka w celu poprawy swojej sytuacji materialnej.

Wzrost przedsiębiorczości dokonuje się na drodze działań edukacyjnych, które powinny być skierowane do wszystkich aktywnych mieszkańców gminy, a przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Powodzenie każdego przedsięwzięcia zależy od zdobycia aprobaty lokalnej społeczności dla działań władzy.

Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w porównaniu z innymi gminami jest średnie. Jako dobre należy uznać zaopatrzenie miasta w wodę, kanalizację, sieć ciepłowniczą i gaz. Jest to ważne ze względu na poziom życia mieszkańców, jak również rozwój przedsiębiorczości (przyciągnięcie inwestorów). Natomiast niezbyt dobrą wizytówką gminy jest brak kanalizacji, sieci wodociągowej w przeważającej części gminy. Mieszkańcy pragną poprawić ten stan, co według nich będzie jednym z atutów gminy przy podejmowaniu decyzji o lokalizacji firm przez potencjalnych przedsiębiorców.

Zatem budowa lub modernizacja kanalizacji, gazyfikacji oraz poprawa stanu dróg podniesie znacznie poziom wyposażenia w infrastrukturę mającą wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców miasta i gminy.

2. Analiza strategiczna SWOT

Metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategiami analiza SWOT. Narzędzie to pozwala ocenić zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na powodzenie strategii. Sama nazwa - analiza SWOT - to nic innego jak analiza:

- **S**trengths - Silnych stron (czynników wewnętrznych pozytywnych) - atutów;
- **W**eaknesses - Słabych stron (czynników wewnętrznych negatywnych) - słabości.
- **O**pportunities - Szans (czynników zewnętrznych pozytywnych) - możliwości.
- **T**hreats - Zagrożeń (czynników zewnętrznych negatywnych).

Jakkolwiek nie zawsze można wyraźnie oddzielić poszczególne składniki tej analizy, w celu uzyskania większej przejrzystości i unikania powtórzeń traktuje się w niej najczęściej, tak jak wskazano, silne i słabe strony podmiotu jako czynniki wewnętrzne, natomiast szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne. Celem analizy uwarunkowań rozwoju jest udzielenie odpowiedzi na dwa podstawowe pytania:

- Jakie zjawiska i procesy zachodzące w gminie mają pozytywny lub negatywny wpływ na możliwość jej rozwoju?
- Jakie zjawiska i procesy zachodzące w otoczeniu gminy mają pozytywny lub negatywny wpływ na możliwości jej rozwoju?

Wnikliwe opracowanie SWOT stanowi przełomowy etap procesu planowania strategicznego. Jeśli więc zostanie ona właściwie przeprowadzona może stanowić podwaliny celów strategicznych oraz projektów przedsięwzięć. Zespół zadaniowy przygotowujący strategię dla Szydłowca - opierając się na warsztatowej metodologii - dołożył wszelkich starań, aby analiza dla miasta i gminy spełniała takie właśnie zadanie, aby jako podstawowy element diagnozy prospektywnej stanowiła bazę wyjściową do opracowania celów strategicznych i operacyjnych (także zadań cząstkowych). Taką właśnie analizę opracowali przy współudziale Zespołu zadaniowego liderzy lokalni Szydłowca (Rada Miejska, Komitet Sterujący ds. opracowania strategii).

Komitet Sterujący powołany do pracy przy budowaniu strategii pracował w czterech grupach tematycznych: sfera społeczna, sfera gospodarcza, infrastruktura techniczna, turystyka i środowisko.

Jednocześnie obecni na spotkaniach liderzy mogli wskazać, które - ich zdaniem - elementy zapisane w sporządzonej analizie są ważne dla rozwoju miasta i gminy.

Wyniki tego swoistego rankingu prezentujemy poniżej.

Efektom prac wskazanej grupy jest następująca analiza SWOT dla Miasta i Gminy Szydłowca:

SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Względna równowaga struktury płci	Bardzo wysoki wskaźnik poziomu bezrobocia i brak systemowych rozwiązań odnośnie jego zwalczania
Koszty jednostkowe usług sfery społecznej na zadowalającym poziomie (umiarkowanie rozproszone mieszkalnictwo)	Znaczne ukryte bezrobocie na wsi
Dobry stan budynków szkolnych oraz bazy sportowej w szkołach	Brak większej ilości instytucji minimalizujących skutki bezrobocia
Wyposażenie szkół w pracownie internetowe	Istnienie barier architektonicznych dla niepełnosprawnych
Dobrze przygotowana kadra nauczycielska	Słabość finansowa samorządu
Współpraca międzynarodowa w ramach programu miast partnerskich	Ograniczone możliwości samorządu odnośnie finansowania remontów i inwestycji
Rozwijanie kontaktów z gminami ościennymi	Niskie dochody na 1 mieszkańca
Bogata oferta kulturalna	Niski standard życia ludzi, zwłaszcza na wsi
Szereg imprez propagujących współzawodnictwo sportowe wśród młodzieży	Brak na terenie gminy szpitala
Fakt, iż Szydłowiec jest stolicą powiatu	Brak Centrum Kształcenia Języków Obcych
Istnienie w Szydłowcu niektórych urzędów administracji specjalnej	Niski poziom bezpieczeństwa i niewielkie poczucie bezpieczeństwa wśród ludności
Bliskość ośrodków akademickich	Brak Młodzieżowej Rady Miejskiej
Funkcjonowanie ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych	Brak osiedlowej bazy sportowej
Aktywność gminy w rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych i ich rodzin	Niepełne wykorzystanie bazy sportowej gminy
Istnienie dobrze rozwiniętej sieci PSP i OSP	Niewystarczające nakłady na kulturę i sport
Dobra diagnoza sytuacji świadczeniobiorców pomocy społecznej	Znaczny odsetek mieszkańców korzystający z pomocy społecznej
Skoordynowany i prężnie działający system pomocy społecznej zapewniający wsparcie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej	Niski – choć stale rosnący – odsetek młodzieży studiującej
Wykształcona i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pracowników służb społecznych	Brak szkolnictwa wyższego na terenie gminy
Większa otwartość instytucji samorządowych na współpracę z organizacjami pozarządowymi	Brak doświadczenia w opracowaniu projektów do unijnych funduszy strukturalnych
Umiejętność wykorzystania potencjału partnerów społecznych w realizacji zadań pomocy społecznej	Niewystarczające środki finansowe na realizację specjalnych programów pomocowych
Tworzenie i realizowanie programów aktywizujących społeczność lokalną	Duże obciążenie zawodowe pracowników pomocy społecznej
	Słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego
	Niedostatecznie sprawny system przepływu informacji między podmiotami

SFERA SPOŁECZNA	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Rozwój miasta i gminy w oparciu o stworzenie w Szydłowcu silnego ośrodka edukacyjnego	Dalsze utrzymywanie się bardzo wysokich wskaźników odnośnie poziomu bezrobocia
Dostosowanie profili kształcenia w szkołach, do zapotrzebowania w regionie	Brak perspektyw realizacji kariery zawodowej w gminie przez młodzież
Wykorzystanie bezrobotnych do prac publicznych na rzecz gminy	Konieczność zwiększenia ilości osób dbających o porządek i bezpieczeństwo
Optymalne wykorzystanie bazy sportowej w szkołach	Słaba znajomość języków obcych
Rozwój miasta i gminy w oparciu o stworzenie w Szydłowcu silnego ośrodka usługowego w zakresie sfery społecznej	Niewystarczająca edukacja prawna społeczeństwa, zwłaszcza młodzieży
Łatwiejszy dostęp do środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych środków zewnętrznych	Niskie subwencje i dotacje dla gminy
Pomoc parlamentarzystów w zdobywaniu środków pomocowych z zewnątrz	Nieefektywna działalność instytucji zajmujących się zwalczaniem patologii społecznych
Dalszy rozwój współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi	Narastanie zjawisk patologii społecznej
Rozwój różnorodnych ośrodków wsparcia	Brak polityki prorodzinnej państwa
Powołanie zespołów liderów młodzieżowych do promocji zdrowego stylu życia	Brak porozumienia wiodących sił politycznych w gminie
Realizacja przez rząd skutecznej polityki rozwojowej dla regionów dotkniętych szczególnie wysokim bezrobociem	Rozdrobnienie organizacji i stowarzyszeń - brak skutecznego lobbingu
Wprowadzenie przez gminę stypendiów fundowanych	Migracja ludzi młodych i wykształconych
Rozszerzenie zakresu usług medycznych	Proces „starzenia się” terenów wiejskich
Wzrost odsetka młodzieży studiującej	Niższe od przeciętnych dochody mieszkańców
Tworzenie lokalnych koalicji podmiotów i organizacji działających w sferze pomocy społecznej	Pogarszające się warunki socjalno-bytowe ludności
Tworzenie i wdrażanie specjalnych programów pomocowych	Traktowanie organizacji pozarządowych jako konkurencji dla administracji publicznej
Rosnąca liczba organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej i ich udział w kształtowaniu polityki społecznej	Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów
Ożywienie gospodarcze i tworzenie miejsc pracy	Niski poziom wykształcenia społeczeństwa
Rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom społecznym	Negatywne wzorce zachowań
Rozwój wolontariatów i społecznych grup wsparcia	Konsumpcyjny styl życia społeczeństwa
Integracja z Unią Europejską	Sensacyjne i niewłaściwe nagłaśnianie problemów przez media
Niż demograficzny w Europie Zachodniej	Powstawanie enklaw biedy i patologicznych zachowań
Zwiększenie profesjonalizmu organizacji pozarządowych	
Zwiększanie tolerancji na inność	
Aktywność gospodarcza mieszkańców	
Budowa tanich mieszkań komunalnych przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego (TBS)	

SFERA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Tania siła robocza (stosunkowo niskie wymagania płacowe mieszkańców)	Brak odpowiedniej infrastruktury na terenach przeznaczonych pod inwestycję i budownictwo mieszkaniowe
Znaczne rezerwy terenów pod inwestycje	Niedostateczny rozwój małej i średniej przedsiębiorczości
Dobry potencjał kadrowy	Brak dogodnych kredytów dla przedsiębiorców
Uregulowany rynek energii ciepłej	Niewystarczająca infrastruktura ekonomiczna, która mogłaby wspomóc rozwój przedsiębiorczości
Rozwinięta gospodarka leśna	Duże koszty utrzymania miejsca pracy (ZUS itp.)
Udokumentowane złoża surowców mineralnych	Mało czytelny system podatkowy
Dogodne położenie gminy	Dekapitalizacja majątku produkcyjnego
Spełnienie norm emisji pyłów i gazów po roku 2005	Brak perspektyw na pozyskiwanie nowych odbiorców ciepła
Funkcjonowanie podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”	Niedostateczna ilość kapitału inwestycyjnego
Dostatecznie rozwinięta sieć banków	Uzależnienie wytwarzania energii ciepłej od węgla kamiennego (niska rentowność produkcji)
Funkcjonowanie na terenie gminy stowarzyszeń wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości (SzFG, Wspólnota Ziemi Szydłowieckiej etc.)	Nienajlepsza struktura agrarna wsi
Możliwość wykorzystania niezagospodarowanych hal produkcyjnych na terenie gminy Szydłowiec	Nienajlepsze gleby
Możliwość rozwoju drobnego przetwórstwa	Niskie wykształcenie ogólne i rolnicze mieszkańców wsi
	Niedostateczna wiedza na temat pozyskiwania środków pomocowych
	Niedostateczne wyposażenie gospodarstw rolnych w sprzęt i maszyny rolnicze
	Niechęć ludzi młodych do pracy w rolnictwie

SFERA GOSPODARCZA	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wzrost inwestycji i modernizacje infrastruktury sieci przemysłowych	Nie przyciąganie do gminy kapitału inwestycyjnego
Rozwój usług szkoleniowo-doradczych dla MSP	Pogarszająca się opłacalność produkcji rolnej
Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego	Dalszy brak dogodnych kredytów dla przedsiębiorców
Pozyskanie inwestora strategicznego dla ciepłowni	Słaba kondycja finansowa i ekonomiczna ciepłowni oraz konieczność wygospodarowania środków finansowych na przeprowadzenie modernizacji
Otworzenie nowych rynków zbytu oraz szansa na większą ilość inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego po wstąpieniu Polski do UE	Przerost administracji i biurokracji odnośnie osób chcących tworzyć nowe miejsca pracy
Wsparcie projektów inwestycyjnych ze środków UE	Pogarszająca się sytuacja finansowo-ekonomiczna wielu przedsiębiorstw
Kreowanie na poziomie lokalnym i wojewódzkim mechanizmów identyfikacji projektów inwestycyjnych mogących zyskać wsparcie ze strony UE	Brak programu zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju
Możliwość rozwoju drobnego przetwórstwa – rozwój infrastruktury wspierający produkcję rolną	Dalsze postępowanie dekapitalizacji majątku produkcyjnego
Pobudzenie i ożywienie wydobywania i obróbki kamienia	Upadek drobnych gospodarstw
Odpowiednia promocja Szydłowca	Spadek wymiany towarowej z państwami położonymi za wschodnią granicą Polski
Wzrost tempa rozwoju gospodarczego kraju	Brak profesjonalnej kadry menadżerskiej
Poprawa struktury agrarnej wsi	Odpływ kwalifikowanej siły roboczej
Tworzenie sprzyjającego klimatu dla powstających organizacji producenckich	

INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACJA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dogodne powiązania drogowe (droga krajowa nr 7)	Znaczne oddalenie dworca kolejowego od centrum miasta
Dobre połączenie komunikacyjne za pomocą drogi wojewódzkiej nr 727	Przestarzały system ciepłowniczy w mieście
Dogodne położenie na trasie kolejowej	Niewystarczająca infrastruktura na przeznaczonych pod inwestycje terenach
Wolne tereny pod inwestycje	Brak kompleksowego zwodociągowania terenów wiejskich gminy
Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna	Częściowo przestarzałe oświetlenie uliczne
Kompleksowe zwodociągowanie miasta	Niedostateczna gazyfikacja miasta na osiedlu „Północ” i „Nad Zalewem”
Fakt istnienia wysypiska odpadów stałych	Brak sieci gazowej w gminie
Dobrze rozwinięta sieć gazowa w mieście	Możliwość występowania awarii w istniejących ujęciach wody
	Ogólnie zły stan istniejącej infrastruktury technicznej
	Brak monitoringu miasta
	Brak blisko położonego portu lotniczego
	Słaby stan techniczny obiektów mieszkalnych w strefie objętej ochroną konserwatorską (centrum miasta)

INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACJA	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Rozwój sieci dróg w gminie	Dalsze pogarszanie się stanu technicznego istniejącej już infrastruktury
Rozwój infrastruktury komunalnej	Zła sytuacja ekonomiczna na kolei
Modernizacja linii kolejowej Warszawa-Radom-Kielce	Ryzyko nieuwzględnienia stacji „Szydłowiec” przy obsłudze ruchu po zmodernizowaniu linii kolejowej Warszawa-Radom-Kielce
Dalsza modernizacja drogi krajowej nr 7	Wzrost kosztów budowy infrastruktury (wynikający z wymogów ochrony środowiska)
Tworzenie zasobów gruntów komunalnych	Trudności z pozyskiwaniem środków pozabudżetowych na rozwój infrastruktur technicznej
Modernizacja systemu ciepłowniczego w mieście	Położenie gminy na krańcach województwa, na granicy z woj. świętokrzyskim (brak współpracy planistycznej)
Rozbudowa istniejącego wysypiska odpadów stałych	
Zakup specjalistycznych samochodów do selektywnej zbiórki odpadów	
Rozpatrzenie możliwości wykorzystania źródeł energii odnawialnej	
Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia ulicznego	
Urządzenie parkingów	
Rozbudowa istniejących sieci gazowych	
Rozbudowa istniejących oczyszczalni ścieków	
Zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych	

TURYSTYKA I ŚRODOWISKO NATURALNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Wysokie walory środowiska przyrodniczego	Niewystarczające środki finansowe na promocje miasta i gminy.
Wysokie walory środowiska kulturowego (szereg zabytków)	Niedostateczny rozwój małej infrastruktury turystycznej (pola namiotowe, trasy piesze, ścieżki rowerowe itp.)
Czyste środowisko oraz brak istotniejszych zagrożeń ze strony zakładów przemysłowych	Wysoka emisja zanieczyszczeń z kotłowni lokalnych i domowych
Duża odporność lasów ze względu na rzadkie występowanie monokultury	Dzikie wysypiska śmieci
Dolesianie i zalesianie gruntów niższych klas	Niewielka baza noclegowa
Zadawalające warunki agroklimatyczne	Niski standard istniejącej całorocznej bazy noclegowej
Położenie przy drodze krajowej nr 7	Brak punktu informacji turystycznej
Sukcesy w promowaniu gminy	Brak bazy noclegowej o podwyższonym standardzie dla większej grupy (konferencje, szkolenia, seminaria itp.)
Ukształtowanie terenu sprzyjające rozwojowi turystyki	Niepełne wykorzystanie zamku w Szydłowcu jako bazy szkoleniowej (profesjonalne sale konferencyjne- konieczność doinwestowania)
Instytucje kultury prowadzące różnorodną działalność kulturalną: 1. Szydłowieckie Centrum Kultury - Zamek 2. Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych	Niewystarczająca baza gastronomiczna w centrum miasta
Zabytkowe kamieniołomy jako przyrodnicze atrakcje	Brak ścieżek rowerowych
Walory środowiska naturalnego sprzyjające rozwojowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej	Uboga baza rekreacyjno-wypoczynkowa (niedoinwestowany Ośrodek Rekreacyjny „Zalew”)
Możliwość rozwoju agroturystyki i ekoturystyki	Brak oznakowania pieszych szlaków turystycznych
	Znaczne oddalenie dworca PKP od centrum miasta

TURYSTYKA I ŚRODOWISKO NATURALNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Rozwój turystyki w oparciu o wysokie walory środowiskowe i kulturowe	Niedostateczne środki finansowe na promocję
Aktywniejsza działalność promocyjno-marketingowa	Utrzymujące się braki w infrastrukturze turystycznej
Rozwój agroturystyki	Brak pełnego wykorzystania potencjału turystycznego szydłowieckiego zamku (jako np. bazy szkoleniowej)
Wdrażanie nowych technologii pozwalających chronić środowisko	Problemy z czystością wody w rzekach i zbiornikach (zalew w Szydłowcu) na terenie gminy
Zwiększenie dbałości o stan środowiska naturalnego oraz estetykę miasta i gminy	Wzrost samochodowego transportu towarowego, w tym także transportu substancji niebezpiecznych dla środowiska
Wprowadzenie ułatwień organizacyjnych sprzyjających pozyskiwaniu inwestorów urządzeń turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, bądź realizacja takich obiektów przez właścicieli terenów	Dalsze funkcjonowanie dzikich wysypisk śmieci
Określenie pojemności turystycznej gminy	Samowole budowlane mogące zagrażać środowisku
Budowa małej infrastruktury turystycznej (pola namiotowe, trasy piesze, ścieżki rowerowe itp.)	Przebieg tras komunikacyjnych przez obszary o wysokich walorach przyrodniczych
Tworzenie na bazie obiektów wodnych (Chustki, Sadek, Korzyce) – obiektu wypoczynkowo – rekreacyjnego w sołectwach	Rosnąca konkurencja na rynku turystycznym
	Brak funduszy na renowację i modernizację zbiorników wodnych w poszczególnych sołectwach
	Niemoc służb w egzekwowaniu rozbiórek, walących się budynków i ruder

3. Priorytetowe kierunki rozwoju miasta i gminy

W wyniku przeprowadzenia diagnozy stanu miasta i gminy oraz analizy uwarunkowań jej rozwoju, a także w oparciu o przeprowadzone badania (ankiety, wywiady, spotkania) wśród społeczności lokalnej, określono priorytetowe kierunki rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec.

Kierunki te są następujące:

Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o walory środowiskowe

Rozwój turystyki i rekreacji ma ogromny wpływ na podniesienie przychodów gminy ze świadczenia usług turystycznych. W ramach tego kierunku rozwoju koniecznym jest budowa infrastruktury turystycznej i przedstawienie oferty usług turystycznych. Aby to było możliwe i opłacalne, zasadniczej wagi nabierają działania promujące miasto i gminę i lokalne usługi turystyczne na rynku turystycznym oraz rozwój działalności szkoleniowo - doradczej przyczyniającej się do profesjonalizacji świadczenia usług turystycznych. Bogate dziedzictwo kulturowe Szydłowca (tj. zespoły pałacowo-parkowe, słynny ratusz na rynku, czy zamek szydłowiecki umiejscowiony na sztucznej wyspie oraz szereg innych zabytków) decyduje o jego atrakcyjności w porównaniu z innymi obszarami peryferyjnymi Mazowsza.

Rozwój agroturystyki zorientowanej na rodziny z małymi dziećmi oraz turystyki ekologicznej, czyli pobytu w gospodarstwach produkujących zdrową żywność to kierunek rozwoju, który jest powszechnie akceptowany i uzasadniony ze względu na walory przyrodnicze. Należy także uatrakcyjnić gminę poprzez budowę ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych.

Szansą jest tzw. turystyka tranzytowa związana z przebiegającą przez teren gminy drogą krajową nr 7. Jest to związane z możliwością powstania obiektów takich jak: motele, stacje benzynowe, stacje napraw, centra handlowe itd.

Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości

Istotnym wskaźnikiem koniunktury w gminach jest powstawanie nowych przedsiębiorstw, ponieważ tworzą one miejsca pracy, jak również przyczyniają się do wzrostu gospodarczego miasta i gminy i poziomu dochodów mieszkańców.

Przedsiębiorczość jest związana w pewnym stopniu z pewną cechą osobowości ludzkiej, która polega na zaradności, inicjatywie i umiejętności podejmowania działań oraz szybkich decyzji. Dlatego bardzo ważnym zadaniem jest przedstawienie sposobu myślenia z poziomu producenta rolnego na poziom przedsiębiorcy.

W społeczności istnieje wielka potrzeba rozbudzenia ducha przedsiębiorczości. Ze szczególną troską należy myśleć o młodym pokoleniu. Przedsiębiorczy człowiek się nie rodzi, przedsiębiorczości można się nauczyć. Dlatego już na etapie szkoły podstawowej niezbędne są różne szkolenia stymulujące rozpoczęcie działalności gospodarczej przez młodzież.

Działania propagujące i ułatwiające rozwijanie przedsiębiorczości umożliwiają oparcie rozwoju gminy na własnych zasobach, spowodują uniezależnienie się w pewnym stopniu od pomocy z zewnątrz. Należy jednak pamiętać, że proces rozwijania postaw przedsiębiorczości i generalnie postaw aktywnych jest procesem długotrwałym, gdyż wymaga często przebudowy wręcz całej filozofii życia poszczególnych osób. Dlatego też rozwijanie postaw przedsiębiorczości trzeba zacząć i prowadzić wśród wszystkich aktywnych mieszkańców gminy. Dla zaktywizowania mieszkańców jednym z najważniejszych elementów jest wykorzystanie istniejącej grupy liderów jako organizacji inicjującej wszystkie działania o charakterze integracyjnym.

Doświadczenia rozwiniętych państw oraz niektórych rejonów naszego kraju dowodzą, że przedsiębiorczość rozwija się tam, gdzie istnieje dobrze rozwinięta infrastruktura. W przypadku Miasta i Gminy Szydłowiec wskazanym jest rozwój przedsiębiorczości i usług otoczenia rolnictwa.

Zachętą dla tego typu przedsięwzięć winna być pro – przedsiębiorcza polityka władz gminy polegająca na stosowaniu preferencji podatkowych dla nowo powstających firm czy też zatrudniających bezrobotnych z terenu gminy.

Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego

Rolnictwo w gminie w przeważającej części oparte jest na drobnych gospodarstwach ze słabą specjalizacją. Wymaga ono znalezienia kierunków upraw i hodowli oraz przetwórstwa rolno - spożywczego, zapewniających opłacalność produkcji i mogących stanowić podstawy utrzymania rodziny.

Warunki dla rozwoju rolnictwa w gminie są korzystne. Aby warunki dla środowiska i upraw były o wiele korzystniejsze, należy zmeliorować tereny nie objęte do tej pory tym zadaniem oraz wykonać konserwację istniejącej melioracji.

Niezbędnymi i koniecznymi działaniami dla rozwoju rolnictwa jest tworzenie gospodarstw jednokierunkowych oraz zwiększanie areału indywidualnych gospodarstw wiejskich.

Rolnictwo polskie weszło w okres transformacji jako wyjątkowo zaniedbana gałąź gospodarki. W porównaniu z rozwiniętymi krajami Unii Europejskiej w Polsce wydajność pracy jak również efektywność produkcji są kilkakrotnie niższe. Jeśli dodać do tego wyjątkowo rozdrobnioną strukturę agrarną oraz ukryte bezrobocie w rolnictwie, Polska na tle tych krajów przedstawia się bardzo niekorzystnie.

Konieczne jest więc podjęcie działań, które będą niwelować ten dystans. Należy rozwinąć kierunek produkcji rolnej zorientowany na zaopatrzenie aglomeracji miejskiej. Rolnictwo specjalistyczne wymaga jednak nakładu dużych środków finansowych. Barierą w tym jest brak preferencyjnych kredytów oraz innych preferencji dla rolników.

Edukacja i usługi publicznej sfery społecznej

Jednym z priorytetowych kierunków rozwoju Szydłowca przez najbliższe lata będą zadania gminy skierowane na zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Samorząd gminy będzie dążył do podnoszenia poziomu edukacji i rozszerzenia oferty kształcenia, podnoszenia poziomu świadczonych usług zdrowotnych oraz standardu istniejącej bazy lecznictwa. Jednocześnie będzie prowadził działania z zakresu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, działania związane z organizacją pomocy społecznej, wyrównywaniem szans rozwoju zawodowego i awansu materialnego środowisk zagrożonych marginalizacją, szczególnie środowisk osób niepełnosprawnych, poprawą stanu bezpieczeństwa publicznego i usuwania zagrożeń patologicznych. Działania te winny być prowadzone we współpracy z organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, lokalnymi przedsiębiorcami i służbami bezpieczeństwa.

Gmina tworzyć będzie warunki do rozwoju rynku mieszkaniowego wszystkich typów budownictwa. Rozwój budownictwa mieszkaniowego, dbałość o istniejące zasoby i prawidłowa gospodarka tymi zasobami to jedno z ważniejszych zadań z zakresu polityki społecznej.

Niezwykle ważnym zadaniem lokalnych władz będzie poprawa komunikacji społecznej i usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej. Integracja i aktywizacja społeczeństwa gminy wokół wspólnych celów jest warunkiem ożywienia i poprawy sytuacji w mieście i gminie. Działania te będą zmierzały do zintegrowania różnych grup mieszkańców oraz ich aktywizacji i są niezwykle ważne, wręcz fundamentalne dla dalszego powodzenia wszelkich szeroko rozumianych działań prorozwojowych.

4. Scenariusze rozwoju miasta i gminy

Scenariusze są powszechnie stosowanym w planowaniu strategicznym sposobem prezentacji możliwej przyszłości. Ich celem jest wybór wariantu polityki rozwojowej, jej celów i priorytetów. Brano tu pod uwagę te zjawiska i procesy, które w sposób istotny determinują rozwój lub wpływają na jego tempo. Dla właściwej projekcji prawdopodobnej przyszłości posłużono się dwoma krańcowymi wobec siebie scenariuszami, a mianowicie:

- ◆ scenariusz **pesymistyczny** (zakładający niekorzystne ukierunkowanie trendów oraz brak skuteczności w unikaniu zagrożeń)
- ◆ scenariusz **optymistyczny** (zakłada przebieg wydarzeń odwrotny, wykorzystujący szanse i optymalizujący istniejące trendy).

Scenariusz pesymistyczny podkreśla konsekwencje związane z utrzymaniem obecnych niekorzystnych tendencji, ukazuje obraz miasta i gminy w stanie, jaki może on przybrać w przypadku nie zapobieżenia zagrożeniom i nie wykorzystaniu szans. Ma on charakter ostrzegawczy. Scenariusz ten zakłada koncentrację na działaniach zmierzających do utrzymania obecnego poziomu i tempa rozwoju, poprzez niezbędną aktywność zachowawczą, dostrzegającą potrzeby eliminowania najgroźniejszych barier rozwojowych. Aktywność tego typu prowadzi do stagnacji i utrwalania niekorzystnych struktur funkcjonalno-przestrzennych, co w rezultacie skutkuje kryzysem i spadkiem poziomu życia mieszkańców.

Scenariusz optymistyczny zakłada efektywne wykorzystanie istniejących i pojawiających się (nawet wywoływanych własnymi zabiegami marketingowymi i promocyjnymi) szans, a także potencjalnych uwarunkowań zewnętrznych oraz przeobrażeń wewnętrznych. Scenariusz ten ma charakter inspirujący i stymulujący. Działalność realizowana w myśl tego scenariusza prowadzi do wzrostu atrakcyjności lokalizacyjnej dla kapitału co w efekcie aktywizuje rozwój gospodarki lokalnej i przyspiesza wzrost poziomu życia mieszkańców.

Dobór optymalnego wariantu strategii pozwala na wyznaczenie obszaru przewidywanego rozwoju.

5. Misja i wizja rozwoju miasta i gminy

Misja Miasta i Gminy Szydłowiec, będąca celem generalnym rozwoju gminy sformułowana została na podstawie zidentyfikowanych najważniejszych problemów Szydłowca oraz analizy SWOT. Tylko działania uwzględniające wszystkie aspekty życia mieszkańców pozwolą stworzyć z Szydłowca ośrodek, który będzie przyjazny dla swoich mieszkańców oraz dla osób z zewnątrz. Stworzy to podstawę dla zachowania tożsamości mieszkańców Szydłowca ze swoim miejscem zamieszkania, a także dla podnoszenia poziomu życia do przeciętnych standardów europejskich. Tylko silny wewnętrznie i otwarty Szydłowiec może pretendować do przodującego ośrodka w rejonie oraz liczącej się gminy w województwie mazowieckim. Dążenie przez cały czas do rozwoju Szydłowca, wykorzystując możliwości jakie niesie nam współczesny świat, nie może przesłonić tego co jest równie istotne dla każdej społeczności – historii i tradycji.

Zapis misji rozwoju jest wynikiem całościowej refleksji nad perspektywą rozwoju, zastanowienia nad głównymi kierunkami działalności, wartościami wyznawanymi przez lokalną społeczność i pożądanymi standardami zachowań mieszkańców Szydłowca. Stąd też misja rozwoju Szydłowca brzmi następująco:

MIASTO I GMINA SZYDŁOWIEC
to historycznie ukształtowany ośrodek ponadlokalny,
który będzie coraz bardziej atrakcyjny dla mieszkańców
poprzez rozwój przedsiębiorczości, turystyki,
unikatowych zabytków, rozwiniętej bazy oświatowej
oraz systemu zachęt dla inwestorów.

Wizja zrównoważonego rozwoju miasta i gminy Szydłowiec

Wizja zrównoważonego rozwoju miasta i gminy Szydłowiec została opracowana przez liderów społeczności lokalnej. Są przekonani, że wspólnie pracując osiągną ład społeczny, gospodarczy i zachowane będzie dziedzictwo kulturowe oraz czyste środowisko naturalne. Gmina zapewni swoim mieszkańcom bezpieczne życie a dzieciom i młodzieży wszechstronny rozwój.

Miasto i gmina Szydłowiec powinna w roku 2020:

- √ mieć zlikwidowany problem bezrobocia
- √ mieć rozwiązany problem mieszkalnictwa
- √ mieć rozwiniętą infrastrukturę, aby można było bezpiecznie poruszać się po gminie i łatwo komunikować się z dowolnym miejscem w kraju
- √ posiadać sprawny system odbioru, składowania i utylizacji śmieci oraz możliwość pozyskania surowców wtórnych
- √ posiadać sprawną podstawową opiekę medyczną i socjalną, dostępną dla wszystkich mieszkańców,
- √ posiadać szkoły dostosowane do standardów europejskich
- √ mieć zagospodarowane użytki rolne oraz zalesione grunty klas niższych
- √ mieć rozwiniętą bazę sportową, turystyczną i agroturystyczną pozwalającą mieszkańcom miasta na przyjemne spędzanie wolnego czasu oraz być atrakcyjną dla turystów
- √ mieć czyste lasy i nieskażone środowisko

6. Cele rozwoju miasta i gminy Szydłowiec

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych, z uwzględnieniem analiz zawartych w raporcie o stanie miasta i gminy, określono sześć celów strategicznych, które winny być osiągnięte w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy.

SFERA SPOŁECZNA

CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

SFERA GOSPODARCZA

CEL STRATEGICZNY 2. TWORZENIE KLIMATU I WARUNKÓW DO INWESTOWANIA, PROMOCJI I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

CEL STRATEGICZNY 3. MODERNIZACJA I RESTRUKTURYZACJA ROLNICTWA

INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACJA

CEL STRATEGICZNY 4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ

TURYSTYKA I OCHRONA ŚRODOWISKA

CEL STRATEGICZNY 5. PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ I REKREACYJNEJ MIASTA I GMINY SZYDŁOWIEC

CEL STRATEGICZNY 6. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Realizacja wyżej wymienionych celów stanowi priorytet działań samorządu gminnego w okresie realizacji niniejszej Strategii Rozwoju. Cele strategiczne będą osiągnane poprzez realizację działań nakierowanych na osiągnięcie celów operacyjnych aż po konkretne zadania.

1. CEL STRATEGICZNY

POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – priorytet 6 „Rozwój obszarów pozametropolitalnych”, a) „aktywizacja rozwoju małych miast jako lokalnych ośrodków usług publicznych”).

Wysoki poziom usług publicznych uczyni gminę i miasto Szydłowiec bardziej przyjaznym miejscem dla mieszkańców jak i dla potencjalnych inwestorów, mogąc tym samym być jednym z kół zamachowych gospodarki. Realizacja założonego celu strategicznego możliwa będzie dzięki wdrożeniu następujących celów operacyjnych:

CELE OPERACYJNE:

- 1. Doskonalenie bazy oświatowej**
- 2. Poprawa systemu ochrony zdrowia**
- 3. Poprawa bezpieczeństwa na terenie gminy**
- 4. Rozwój opieki socjalnej**
- 5. Poprawa warunków mieszkaniowych**

Cel operacyjny

1. DOSKONALENIE BAZY OŚWIATOWEJ
--

Program:

P.1.1. Ułatwienie młodzieży z terenu miasta i gminy Szydłowiec kształcenia na poziomie wyższym zawodowym

Zadania:

- 1.1.1.** Opracowanie i wdrożenie systemu wszechstronnego kształcenia młodzieży (niwelowanie różnic edukacyjnych między dziećmi i młodzieżą z różnych środowisk miejskich, wiejskich, biedniejszych, bogatszych)
- 1.1.2.** Organizowanie kursów podwyższających kwalifikacje lub umożliwiających uzyskanie innych kwalifikacji
- 1.1.3.** Znalezienie uczelni, które zechcą utworzyć swoje filie
- 1.1.4.** Wskazanie lokalizacji dla powstania filii uczelni wyższej
- 1.1.5.** Ustalenie kierunków kształcenia na poziomie wyższym, pożądanym z punktu widzenia perspektyw rozwoju gminy

Koordynator:

Urząd Miejski - Wydział Edukacji Rozwoju i Promocji, możliwość porozumień między gminnych

Partnerzy:

szkoły, pracodawcy, szkoły wyższe, PUP, WUP,

Okres realizacji:

2005 – 2020

Źródła finansowania:

budżet gminy, środki pomocowe UE,

Program:**P.1.2. Podnoszenie poziomu edukacji dzieci i młodzieży****Zadania:**

- 1.2.1. Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji na różnych poziomach edukacyjnych
- 1.2.2. Utworzenie w szkołach klas z językiem obcym jako wykładowym
- 1.2.3. Stworzenie szkoły językowej przy współpracy z funkcjonującą English School
- 1.2.4. Opracowanie poradnika dla młodzieży ułatwiającego korzystanie z funduszy unijnych i innych (np. Sokrates, Leonardo da Vinci, Młodzież)

Koordynator:	Dyrektorzy szkół
Partnerzy:	UM – Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji, szkoła językowa English School
Okres realizacji:	działanie ciągłe
Źródła finansowania:	budżet gminy, budżet powiatu, programy pomocowe UE

Program:**P.1.3. Rozwój bazy materialnej oświaty****Zadania:**

- 1.3.1. Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Szydłowcu
- 1.3.2. Remont budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Sadku
- 1.3.3. Wyposażenie sal dydaktycznych w nowoczesny sprzęt:
 - komputeryzacja,
 - zakup sprzętu sportowego,
 - wzbogacenie księgozbiorów bibliotek szkolnych i udostępnienie ich mieszkańcom
- 1.3.4. Budowa basenu
- 1.3.5. Budowa kortów tenisowych

Koordynator:	Dyrektorzy szkół
Partnerzy:	Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji, dyrektorzy szkół,
Okres realizacji:	2005-2007 oraz w kolejnych latach
Źródła finansowania:	budżet gminy, budżet powiatu, budżet państwa, sponsorzy, programy pomocowe UE

Oczekiwane efekty:

- √ Podniesienie poziomu nauczania
- √ Podniesienie znajomości języków obcych
- √ Poprawa jakości działań związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym
- √ Wspieranie innowacyjnych programów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz współpracy międzynarodowej
- √ Stworzenie nowoczesnej bazy oświatowej w gminie
- √ Poprawa komfortu nauczania
- √ Zwiększenie stopnia usportowienia dzieci i młodzieży

Cel operacyjny**2. POPRAWA SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA****Program:****P.2.1. Dopuszczenie placówek służby zdrowia w sprzęt i aparaturę medyczną****Zadanie:**

- 2.1.1.** Wyposażenie we właściwy sprzęt placówek podstawowej opieki zdrowotnej znajdujących się na terenie gminy

Koordynator:	Dyrektorzy placówek służby zdrowia
Partnerzy:	Instytucje i organizacje działające w zakresie ochrony zdrowia
Okres realizacji:	2005-2020
Źródła finansowania:	budżet powiatu, Narodowy Fundusz Zdrowia, środki pomocowe UE

Program:**P.2.2. Modernizacja i rozbudowa istniejących placówek służby zdrowia****Zadania:**

- 2.2.1.** Rozbudowa Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Szydłowcu
- 2.2.2.** Remont i modernizacja Gminnych Ośrodków Zdrowia

Koordynator:	Dyrektorzy GOZ, ZP-O w Szydłowcu
Partnerzy:	gabinety podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej, ośrodki zdrowia, zakład opiekuńczy
Okres realizacji:	2005-2020
Źródła finansowania:	budżet państwa, budżet powiatu, Narodowy Fundusz Zdrowia, środki pomocowe UE,

Program:**P.2.3. Poprawa jakości świadczonych usług medycznych poprzez doskonalenie umiejętności kadry medycznej****Zadania:**

- 2.3.1.** Działania na rzecz podniesienia standardów obsługi ludności w zakresie usług zdrowia
- 2.3.2.** Rozwój kadry medycznej poprzez szkolenia

Koordynator:	Dyrektorzy GOZ
Partnerzy:	firmy szkoleniowe, organizacje pozarządowe
Okres realizacji:	działania ciągłe
Źródła finansowania:	budżet powiatu, środki pomocowe UE,

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa jakości wyposażenia i stanu technicznego obiektów
- √ Poprawa standardu świadczonych usług medycznych

- √ Wzrost wykwalifikowanej kadry medycznej

Cel operacyjny

3. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINY

Program:

P.3.1. Stosowanie profilaktyki bezpieczeństwa

Zadania:

- 3.1.1.** Wyposażenie miasta Szydłowca w monitoring wizyjny
- 3.1.2.** Współpraca z otoczeniem społecznym gminy (z ośrodkami kulturalno-rozrywkowymi, sportowymi i innymi organizacjami społecznymi)
- 3.1.3.** Wdrażanie programów profilaktyki bezpieczeństwa
- 3.1.4.** Doposażenie w sprzęt policji, straży miejskiej
- 3.1.5.** Współpraca policji i straży miejskiej z jednostkami zajmującymi się kontrolą „szarej strefy”
- 3.1.6.** Zwiększenie kultury prawnej społeczeństwa

Koordynator: Burmistrz

Partnerzy: Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, agencje ochrony, mieszkańcy

Okres realizacji: działanie ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet policji, środki prywatne

Oczekiwane efekty:

- √ Zmniejszenie przestępczości (rozbojów, kradzieży, dewastacji, wandalizmu)
- √ Wyposażenie służb porządkowych w potrzebny sprzęt

Cel operacyjny

4. ROZWÓJ OPIEKI SPOŁECZNEJ

Program:

P.4.1. Doposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zadania:

- 4.1.1.** Remont budynku MOPS w Szydłowcu
- 4.1.2.** Wyposażenie budynku w potrzebny sprzęt
- 4.1.3.** Uruchomienie stołówki – jadłodajni dla klientów pomocy społecznej
- 4.1.4.** Tworzenie warunków do normalnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i urbanistycznych

Koordynator: Dyrektor MOPS

Partnerzy: gmina, instytucje i organizacje działające w zakresie pomocy społecznej

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, fundusze pomocowe, PFRON

Program:

P.4.2. Podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących na terenie miasta i gminy

Zadania:

- 4.2.1.** Aktywizacja osób bezrobotnych i minimalizowanie skutków bezrobocia
- 4.2.2.** Wprowadzenie sprawnego systemu zapobiegania kryzysom rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży
- 4.2.3.** Ochrona standardu życia i poprawa funkcjonowania osób starszych
- 4.2.4.** Zapobieganie i ograniczanie zjawiska bezdomności
- 4.2.5.** Poprawa sytuacji osób i rodzin z problemami uzależnień
- 4.2.6.** Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych
- 4.2.7.** Stworzenie bazy noclegowej dla bezdomnych i osób, wobec których stosowano przemoc
- 4.2.8.** Utworzenie Centrum Integracji Społecznej

Koordynator: Dyrektor MOPS

Partnerzy: Instytucje działające w zakresie pomocy społecznej (GKRPA, MOPS), organizacje pozarządowe

Okres realizacji: działanie ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki MOPS, fundusze UE

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa warunków lokalowych ośrodka pomocy społecznej
- √ Poprawa opieki socjalnej
- √ Wyrównywanie szans życiowych osób ze środowisk specjalnej troski, osób starszych i niepełnosprawnych
- √ Poprawa bytu dzieci i młodzieży
- √ Zmniejszenie i zapobieganie przestępczości wśród nieletnich

Cel operacyjny

5. DOSKONALENIE WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

Program:

P.5.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Zadania:

- 5.1.1.** Modernizacja i remont istniejących budynków mieszkaniowych
- 5.1.2.** Budowa mieszkań w systemie Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS)
- 5.1.3.** Wzrost poziomu wyposażenia mieszkań nowobudowanych w podstawowe media
- 5.1.4.** Wydzielenie gruntów pod budownictwo jednorodzinne
- 5.1.5.** Stworzenie bazy danych o terenach pod przyszłe inwestycje oraz doprowadzenie do tych terenów infrastruktury technicznej (budownictwo jednorodzinne, budownictwo wielorodzinne)

Koordynator: Burmistrz

Partnerzy: Gmina, spółdzielnie mieszkaniowe, TBS, inne podmioty

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, kredyty, fundusze UE, zainteresowani mieszkańcy

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa warunków mieszkaniowych
- √ Wzrost liczby nowych mieszkań
- √ Wykorzystanie terenów pod zabudowę i ich prawidłowe zagospodarowanie

2. CEL STRATEGICZNY**TWORZENIE KLIMATU I WARUNKÓW DO INWESTOWANIA, PROMOCJI I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – cel średniookresowy 2.4. „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych służąca likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności” – f/ „stymulowanie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy poprzez wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw”, h/ „tworzenie ośrodków ułatwiających ubieganie się i absorpcję krajowych oraz zagranicznych środków pomocowych”).

Rozwój działalności gospodarczej należy traktować jako bezwzględny priorytet rozwoju gminy. Podjęcie działań w zakresie rozwoju gospodarczego przyczyni się do zmniejszenia stopy bezrobocia i tworzenia nowych miejsc pracy. Celowe jest jednak zintegrowanie działań tych instytucji z działaniami władz lokalnych - prowadzenie wspólnych przedsięwzięć może przynieść duży postęp jakościowy z uwagi na wzajemne zrozumienie potrzeb, oczekiwań i możliwości partnerów oraz pozytywne efekty. Realizacja założonego celu strategicznego możliwa będzie dzięki wdrożeniu następujących celów operacyjnych

CELE OPERACYJNE:

- 1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości**
- 2. Promocja samozatrudnienia osób bezrobotnych i absolwentów**
- 3. Promocja i wizerunek gminy**
- 4. Ożywienie działalności Specjalnej Strefy Ekonomicznej z lokalnymi podmiotami**

Cel operacyjny**1. ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI****Program:****P.1.1. Tworzenie nowych miejsc pracy****Zadania:**

- 1.1.1.** Stworzenie systemu kompleksowej informacji o mieście przy użyciu sieci internetowej: baz danych, informatorów inwestycyjnych
- 1.1.2.** Stworzenie dogodnych warunków dla powstawania nowych placówek handlowych i usługowych (ulgi podatkowe)
- 1.1.3.** Dostosowanie profilu edukacji do potrzeb miejscowego rynku pracy
- 1.1.4.** Przekwalifikowanie siły roboczej (szkolenia, kursy, warsztaty)
- 1.1.5.** Kreowanie korzystnego klimatu dla rozwoju wytwórczości na bazie wyrobów kamieniarskich, budowlanych, rzemiosła

Koordynator: Burmistrz
Partnerzy: stowarzyszenia, związki skupiające lokalny biznes, instytucje pozarządowe
Okres realizacji: działanie ciągle
Źródła finansowania: budżet gminy, fundusze UE, środki prywatne

Program:**P.1.2. Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości poprzez usługi doradcze dla sektora MSP****Zadania:**

- 1.2.1.** Udzielanie pomocy merytorycznej o dostępnych kredytach i pożyczkach
- 1.2.2.** Doradztwo w zakresie prowadzenia przedsiębiorstw na terenie UE
- 1.2.3.** Tworzenie sieci kooperacyjnych przedsiębiorstw
- 1.2.4.** Pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego na projekty inwestycyjne dla sektora MSP
- 1.2.5.** Wspieranie aktywności gospodarczej istniejących podmiotów

Inicjator: Związki i cechy zrzeszające przedsiębiorców
Partnerzy: organizacje skupiające lokalny biznes, firmy doradcze, instytucje pozarządowe
Okres realizacji: działanie ciągle
Źródła finansowania: prywatni przedsiębiorcy, kredyty, fundusze UE

Oczekiwane efekty:

- √ Rozwój usług
- √ Zagospodarowanie surowców i produktów własnych
- √ Wzrost liczby podmiotów gospodarczych
- √ Zmniejszenie liczby bezrobotnych
- √ Wzrost dochodów ludności

Cel operacyjny
**2. PROMOCJA SAMOZATRUDNIENIA OSÓB BEZROBOTNYCH
I ABSOLWENTÓW**
Program:**P.2.1. Współpraca Powiatowego Urzędu Pracy z organizacjami otoczenia biznesu w zakresie kreacji samozatrudnienia bezrobotnych i absolwentów****Zadania:**

- 2.1.1.** Utworzenie systemu informacji dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą
- 2.1.2.** Utworzenie systemu przekwalifikowania zawodowego i szkoleń na potrzeby lokalnego rynku pracy

Koordynator: PUP/UM - Burmistrz
Partnerzy: przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Okres realizacji: działanie ciągle
Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, fundusze pomocowe UE

Oczekiwane efekty:

- √ Utworzenia zaplecza dla prowadzenia działalności gospodarczej
- √ Zmniejszenie poziomu bezrobocia
- √ Aktywizacja miejscowej ludności i miejscowych przedsiębiorców
- √ Wzrost liczby nowych przedsiębiorstw

Cel operacyjny

3. PROMOCJA I WIZERUNEK GMINY

Program:

P.3.1. Rozwój inicjatyw zbiorowych na rzecz marketingu

Zadania:

3.1.3. Wspieranie i prowadzenie lobbingu w sprawach ważnych dla rozwoju działalności gospodarczej wśród decydentów na szczeblu centralnym i w instytucjach gospodarczych – parlamentarzyści Ziemi Szydłowieckiej, organizacje pozarządowe

3.1.4. Popieranie stowarzyszeń działających na terenie gminy

Koordynator: Urząd Miejski – Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji
Partnerzy: stowarzyszenia, związki zrzeszające przedsiębiorców
Okres realizacji: działanie ciągłe

Program:

P.3.2. Organizacja imprez promujących gminę

Zadania:

3.2.1. Przygotowanie katalogu ofert inwestycyjnych na terenie gminy

3.2.2. Przygotowanie katalogu usług świadczonych przez urzędy

3.2.3. Udział instytucji i podmiotów gminy oraz samej gminy w imprezach targowych, wystawienniczych

3.2.4. Pełne wykorzystanie internetu jako kanału informacyjnego w celu promocji

3.2.5. Rozwijanie współpracy z zagranicznymi samorządami

Koordynator: Urząd Miejski / Burmistrz
Partnerzy: przedsiębiorcy, stowarzyszenia
Okres realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: sponsorzy, środki własne

Oczekiwane efekty:

- √ Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej miasta i gminy
- √ Porozumienie i współpraca gminy z instytucjami i podmiotami zewnętrznymi
- √ Podniesienie rangi miasta
- √ Wymiana doświadczeń z zagranicą

Cel operacyjny**4. Ożywienie działalności
Specjalnej Strefy Ekonomicznej z lokalnymi podmiotami****Program:****P.4.1. Zagospodarowanie gruntów i budynków na obszarze działania SSE „Starachowice” - Podstrefa „Szydłowiec”****Zadania:**

- 4.1.1.** Stworzenie Bazy Ofert Inwestycyjnych
- 4.1.2.** Współdziałanie na rzecz rozszerzenie terenów SSE i zagospodarowania terenów poza strefą
- 4.1.3.** Program aktywnego wyszukiwania inwestorów

Inicjator: SSE „Starachowice”**Partnerzy:** SSE „Starachowice”, przedsiębiorcy, stowarzyszenia**Okres realizacji:** 2005**Oczekiwane efekty:**

- √ Tworzenie nowych przedsiębiorstw
- √ Zagospodarowanie terenów pod inwestycje
- √ Zmniejszenie poziomu bezrobocia

3. CEL STRATEGICZNY

MODERNIZACJA I RESTRUKTURYZACJA ROLNICTWA

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – cel średniookresowy 2.4. „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych służąca likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności” – b) „wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego”, g) „przebudowa i modernizacja struktur sektora rolnego”, i) „ekologizacja rolnictwa oraz wprowadzenie zasad rozwoju ekologicznie zrównoważonego”).

Charakter rolniczy gminy nie pozwala na pominięcie w planowaniu rozwoju wykorzystania instrumentów wsparcia rozwoju rolnictwa i usług w tym zakresie. Aktywność gospodarcza w sferze rolniczej, samoorganizowanie producentów są niezbędne w gospodarce rynkowej. Rozwój rolnictwa zależy będzie od samych rolników, samorządu rolników (Izb Rolniczych) oraz szeroko pojętej edukacji. Niezbędna będzie tu także pomoc organizacyjna władz samorządowych w zakresie samoorganizacji grup producenckich, marketingu i promocji.

CELE OPERACYJNE:

- 1. Modernizacja gospodarstw rolnych**
- 2. Rozwój przedsiębiorczości rolniczej**
- 3. Racjonalna gospodarka gruntami**
- 4. Powstanie rynków zbytu**

Cel operacyjny

1. MODERNIZACJA GOSPODARSTW ROLNYCH
--

Program:

P.1.1.1. Inwestowanie w gospodarstwa rolne

Zadania:

- 1.1.1.1.** Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich (inwestowanie w: produkcję bydła mlecznego, hodowlę bydła mięsnego)
- 1.1.1.2.** Popularyzacja ekologiczna rolnictwa (opracowanie gminnego programu rozwoju agroturystyki)

Inicjator:	zainteresowani rolnicy
Partnerzy:	RODR, mieszkańcy wsi, rolnicy
Okres realizacji:	działanie ciągłe
Źródła finansowania:	producenci rolni, Fundusz Ochrony Środowiska, środki UE

Oczekiwane efekty:

- √ Tworzenie nowych gałęzi w rolnictwie
- √ Zagospodarowanie produktów rolnych
- √ Wzrost dochodów gospodarstw rolnych
- √ Zorganizowanie się rolników
- √ Powstanie gospodarstw agroturystycznych

Cel operacyjny**2. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ROLNICZEJ****Program:****P.2.1. Rozwój usług rolniczych****Zadania:**

- 2.1.1.** Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego (mięsnego, drobiarskiego, pszczelarskiego)
- 2.1.2.** Pomoc rolnikom w pozyskiwaniu kredytów i pożyczek na rozwój gospodarstw (przekazywanie informacji i pomoc w wypełnianiu wniosków)
- 2.1.3.** Doradztwo i szkolenia z zakresu prowadzenia gospodarstw w UE
- 2.1.4.** Tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, w szczególności związanych z otoczeniem rolnictwa lub walorami krajobrazowo-kulturowymi wsi
- 2.1.5.** Inicjowanie i koordynacja współpracy samorządów lokalnych z producentami

Koordynator: ARiMR, RODR
Partnerzy: grupy producenckie, sołtysi
Okres realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: fundusze pomocowe, kredyty, środki prywatne

Oczekiwane efekty:

- √ Zwiększenie świadomości rolników
- √ Zmniejszenie poziomu bezrobocia
- √ Rozwijanie współpracy między rolnikami i producentami rolnymi w celu wspólnej promocji i marketingu

Cel operacyjny**3. RACJONALNA GOSPODARKA GRUNTAMI****Program:****P.3.1. Zagospodarowanie nieużytków****Zadania:**

- 3.1.1.** Poprawa jakości gruntów rolnych poprzez systematyczną konserwację i odbudowa zniszczonych urządzeń melioracji wodnych
- 3.1.2.** Systematyczna poprawa struktury agrarnej w gminie: zalesianie użytków gruntów klas niższych oraz gleb zdegradowanych, scalanie gruntów
- 3.1.3.** Poszukiwanie kierunków produkcji rolnej na glebach o niższej klasie przydatności
- 3.1.3.** Określenie procedur przyspieszających uregulowanie kwestii własnościowych w gospodarstwach rolnych
- 3.1.4.** Opracowanie programu zalesień i dolesień na terenie gminy

Funkcja inicjująca: Starostwo Powiatowe, właściciele prywatni
Partnerzy: Agencja Własności Rolnej, zainteresowani rolnicy, właściciele gruntów
Okres realizacji: 2005-2020
Źródła finansowania: budżet powiatu, budżet państwa, kredyty, fundusze pomocowe

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa jakości gruntów
- √ Poprawa struktury agrarnej
- √ Zagospodarowanie nieużytków i ugorów
- √ Stworzenie rolnikom możliwości wykorzystania gruntów o niskiej klasie bonitacji

√ Wzrost terenów przeznaczonych pod inwestycje

Cel operacyjny

4. POWSTANIE RYNKÓW ZBYTU

Program:

P.4.1. Powstanie giełdy produktów rolnych

Zadania:

- 4.1.1. Wyznaczenie lokalizacji
- 4.1.2. Utworzenie zaplecza surowcowego dla giełdy
- 4.1.3. Powołanie komórki doradztwa ekonomicznego przy giełdzie

Funkcja inicjująca: ARiMR
Partnerzy: zainteresowani producenci i odbiorcy produkcji rolnej we współpracy z RODR, izby rolnicze, gmina
Okres realizacji: od 2005
Źródła finansowania: kapitał prywatny, kredyty, środki pomocowe

Program:

P.4.2. Kreowanie rynków zbytu produktów lokalnych

Zadania:

- 4.2.1. Marketing produktów lokalnych
- 4.2.2. Reklama
- 4.2.3. Organizacja imprez promujących produkty lokalne

Funkcja inicjująca: Izby rolnicze
Partnerzy: zainteresowani producenci rolni, samorząd gminny, ARiMR
Okres realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: kapitał prywatny, sponsorzy,

Oczekiwane efekty:

- √ Utworzenie zaplecza dla produktów rolnych
- √ Wypromowanie produktów lokalnych

4. CEL STRATEGICZNY

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – cel średniookresowy Cel 2.4. „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych służąca likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności”, d) „rozwój infrastruktury technicznej na obszarach pozametropolitalnych”).

Zagadnienia dotyczące lokalnej infrastruktury technicznej oraz dostępności komunikacyjnej stanowią bezspornie jeden z najważniejszych problemów rozwojowych gminy Szydłowiec. Stan infrastruktury technicznej determinuje poziom życia mieszkańców gminy, a wraz z dostępnością komunikacyjną rzutuje na rozwój lokalnej przedsiębiorczości i napływ inwestycji zewnętrznych. W celu osiągnięcia założonego celu strategicznego proponuje się realizację następujących celów operacyjnych:

CELE OPERACYJNE:

- 1. Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej**
- 2. Budowa i modernizacja lokalnej infrastruktury technicznej**
- 3. Planowanie i programowanie**

Cel operacyjny

1. BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Program:

P.1.1. Budowa i modernizacja ulic i dróg na terenie miasta i gminy

Zadania:

- 1.1.1.** Budowa drugiej nitki jezdni drogi krajowej nr 7
- 1.1.2.** Budowa bezkolizyjnego skrzyżowania drogi nr 7 z drogą nr 727
- 1.1.3.** Utwardzenie miękkich dróg gminnych
- 1.1.4.** Budowa przejść bezkolizyjnych dla pieszych w Metkowie, Świerczku, Baraku
- 1.1.5.** Droga Zdziechów Lisica (*realizacja w 2005r.*)
- 1.1.6.** Droga Szydłówek Kolonia (*realizacja w 2005r.*)
- 1.1.7.** Droga Jankowice – Wysoka (*realizacja w 2006r.*)
- 1.1.8.** Droga Wola Korzeniowa (*realizacja w 2006r.*)
- 1.1.9.** Modernizacja dróg gminnych:
 - Długosz - Rybianka - do drogi 727
 - Ziomaki - Świniów-
 - Jankowice - Zastronie
 - od drogi 34478 - Sadek - las

Świerczek - granica gminy - (Orłów)
Szydłówek - stacja PKP Szydłowiec
(Leszczyny) - granica gminy - Hucisko
Ciechostowice - Hucisko
Łazy - do drogi 34481
Barak - Wola Korzeniowa - Książek Majdowski
Szydłowiec - Wola Korzeniowa
Chustki - Jankowice - Wysocko
Zdziechów - Lisica
Wysoka - Świniów
Ziomaki - Omięcin
Chustki - granica gminy - (Orłów)
Krzcięcin - Korzyce
Rybiana - Mszadla
Wysocko - granica gminy - (Krawara)
Szydłowiec - Sadek - granica województwa - (Skarżysko Kościelne)
Zdziechów - Lisica - Zdziechów Metków
(Jastrząb) - granica gminy - Kolonia Chustki
Chustki - Kolonia Chustki
Korzyce - Omięcin
od drogi 34411 - Szydłówek
od drogi 734 - Szydłówek Kolonia - do granicy miasta
od drogi 34486 - Świniów - granica gminy - (Orońsko)
od drogi 3413018 - Chustki

1.1.10. Budowa ulic na Osiedlu „Przy Zalewie” (realizacja w 2005-2006)

1.1.11. Budowa ulicy Piaskowej (realizacja w 2005r.)

1.1.12. Modernizacja dróg powiatowych

Kochanów - Smagów - Krzcięcin
Jabłonica - Pogroszyn - Chustki
Szydłowiec - Aleksandrów - granica województwa
Hucisko - Budki Długie
Świerczek - Szydłówek
Szydłowiec - Gąsawy Rządowe - Mirów
Sadek - Zbijów - granica województwa
Barak - Sadek - stacja kolejowa Szydłowiec
Skarżysko Książęce - granica województwa
Szydłowiec - Majdów
Ciechostowice - Łazy
Mniszek - Omięcin - Szydłowiec
Omięcin - Zaborowie
Łaziska - Zaborowie - Zastronie
Łaziska - Zdziechów

Inicjatorzy:

Burmistrz, Starosta

Partnerzy:

Samorząd gminny, powiatowy, wojewódzki, GDDPiA

Okres realizacji:

2005-2020

Źródła finansowania:

budżet gminy, budżet powiatu, budżet województwa, budżet państwa, Fundusz Ochrony Środowiska, środki UE,

Program:**P.1.2. Budowa i modernizacja chodników****Zadanie:**

1.2.1. Budowa chodników na terenach wiejskich i miejskich

1.2.2. Budowa chodników wzdłuż tras powiatowych

Koordynator: Burmistrz/Starosta

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki UE,

Program:**P.1.3. Poprawa stanu oświetlenia ulicznego****Zadanie:**

1.3.1. Budowa oświetlenia na terenach wiejskich i miejskich

1.3.2. Modernizacja oświetlenia w centrum miasta

Koordynator: Burmistrz/Starosta

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki UE

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa bezpieczeństwa na drogach
- √ Poprawa bezpieczeństwa pieszych
- √ Wzrost znaczenia miasta
- √ Zmniejszenie emisji hałasu i spalin
- √ Poprawa estetyki gminy
- √ Ułatwienie transportu

Cel operacyjny**2. BUDOWA I MODERNIZACJA LOKALNEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ****Program:****P.2.1. Budowa infrastruktury wodno-ściekowej****Zadania:**

2.1.1. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Majdowie (*realizacja w 2005r.*)

2.1.2. Budowa sieci wodociągowej we wsi Wysoka (*realizacja w 2005-2006*)

2.1.3. Budowa sieci wodociągowej we wsi Wysocko (*realizacja w 2006-2007*)

2.1.4. Budowa sieci wodociągowej we wsi Zastronie (*realizacja w 2006-2007*)

2.1.5. Budowa sieci kanalizacji w ulicy Wiejskiej (*realizacja 2005-2006*)

2.1.6. Budowa sieci kanalizacji we wsi Sadek – III etap (*realizacja 2005-2006*)

2.1.7. Adaptacja zbiornika Imhoffa na zbiornik wyrównawczy – oczyszczalnia ścieków w Szydłowcu (*realizacja 2005-2006*)

2.1.8. Budowa stacji zlewnej – 1 obiekt na oczyszczalni ścieków w Szydłowcu (*realizacja w 2006*)

- 2.1.9.** Modernizacja przepompowni ścieków na oczyszczalni ścieków w Szydłowcu
- 2.1.10.** Uruchomienie 3-ej studni głębinowej z automatycznym systemem sterowania w Szydłowcu
- 2.1.11.** Budowa stacji uzdatniania wody w Szydłowcu
- 2.1.12.** Modernizacja sieci wodociągowych (wymiana rur wodociągowych azbestocementowych) w Majdowie, Ciechostowicach i Łazach
- 2.1.13.** Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Koordynator: Urząd Miejski – Wydział Gospodarki Komunalnej
Partnerzy: samorząd gminny i powiatowy, „Wodociągi i Kanalizacja” Spółka z o.o.
Okres realizacji: 2005-2020
Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki UE, Fundusz Ochrony Środowiska

Oczekiwane efekty:

- √ Poprawa jakości wód
- √ Zmodernizowane ujęcia wodne
- √ Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- √ Poprawa stanu środowiska
- √ Poprawa standardu życia mieszkańców

Program:

P.3.1. Budowa sieci gazowej

Zadania:

- 3.1.1.** Opracowanie programu potrzeb dla sieci gazowej w gminie
- 3.1.2.** Budowa gazociągu na terenie gminy
- 3.1.3.** Budowa sieci gazowej na osiedlu „Północ” i „Nad Zalewem”

Koordynator: Urząd Miejski – Wydział Gospodarki Komunalnej
Partnerzy: samorząd gminny i powiatowy
Okres realizacji: 2005-2020
Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa Fundusze Ochrony Środowiska, środki UE,

Oczekiwane efekty:

- √ Zgazyfikowanie terenów
- √ Podniesienie komfortu życia mieszkańców
- √ Poprawa stanu środowiska naturalnego

Program:

P.4.1. Budowa i rozbudowa wysypiska śmieci

Zadania:

- 4.1.1.** Organizacja rejonowego punktu segregacji odpadów (*realizacja w 2005r.*)
- 4.1.2.** Budowa powiatowego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych (*realizacja w 2005r.*)
- 4.1.3.** Budowa punktu segregacyjnego, wiaty, boksów, budynku dla prasy, punktu dezynfekcji koszy, przepompowni wody przy zbiorniku odciekowym, kompostowni na odpady zielone, punktu przerobu drewna, punktów przerobu betonów

4.1.4. Adaptacje budynków zlokalizowanych na terenie składowiska

4.1.5. Zakup specjalistycznych samochodów do selektywnej zbiórki odpadów

Koordynator: Urząd Miejski – Wydział Gospodarki Komunalnej

Partnerzy: samorząd gminny i powiatowy

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, budżet państwa, Fundusz Ochrony Środowiska, środki UE, kapitał prywatny

Oczekiwane efekty:

- √ Uporządkowanie gospodarki odpadami
- √ Wybudowanie punktu segregacyjnego
- √ Poprawa stanu środowiska
- √ Poprawa życia mieszkańców

Program:

P.5.1. Modernizacja systemu ciepłowniczego

Zadania:

5.1.1. Poprawa systemu ciepłowniczego poprzez:

- zainstalowanie systemów automatycznego sterowania kotłów i kontroli procesu spalania w celu uzyskania maksymalnej sprawności wytwarzania ciepła,
- modernizację zespołów pompowych dla zmniejszenia zużycia energii elektrycznej,
- ewentualną instalację mniejszej jednostki kotłowej w miejsce kotła WR-10, który został wycofany z eksploatacji, dla lepszego dostosowania wielkości kotłów do aktualnego zapotrzebowania na ciepło, zwłaszcza w okresie letnim i przejściowym,
- zmniejszenie emisji pyłów z kotłowni systemowej na drodze instalacji odpylaczy multicyklonowych – do 2006 roku
- wymianę izolacji termicznej na sieciach magistralnych, zwłaszcza w miejscach rozdziału (komory ciepłownicze) i kolizji z innymi uzbrojeniami podziemnymi,
- wymianę sieci rozdzielczej D_n200mm wraz z przyłączami do budynków (os. Wschód), sieci rozdzielczej niskoparametrowej (os. Zamkowa) – do 2006r.
- wymianę sieci rozdzielczej D_n150mm i D_n125mm wraz z przyłączami do budynków (os. Wschód) oraz sieci rozdzielczej niskoparametrowej (os. Kolejowa I) – po 2006r.

5.1.2. Rozwój miejskiej sieci ciepłowniczej oraz proekologicznych źródeł energii:

- kierunki rozwoju miejskiej sieci ciepłowniczej zostaną określone na bazie Planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Szydłowiec w obszarach zabudowy wielo i jednorodzinnej oraz terenów inwestycyjnych – po 2006 roku,
- pozyskiwanie nowych odbiorców ciepła z sieci ciepłowniczej na drodze doradztwa technicznego w wykonawstwie inwestycji w zakresie przyłączy i stacji ciepłowniczych,
- rozpoznanie występowania na terenie gminy i miasta Szydłowiec źródeł geotermalnych oraz możliwości ich gospodarczego wykorzystania – po 2006 roku,
- rozpoznanie możliwości i ewentualne wdrożenie wykorzystania paliw alternatywnych dla produkcji ciepła w istniejących źródłach – po 2006r.,
- podejmowanie przedsięwzięć związanych ze zwiększeniem efektywności wykorzystania energii cieplnej w obiektach gminnych (termorenowacja i ter-

modernizacja budynków, modernizacja wewnętrznych systemów ciepłowniczych oraz wyposażanie w elementy pomiarowe i regulacyjne, wykorzystywanie ciepła odpadowego).

Koordynator: Urząd Miejski – Wydział Gospodarki Komunalnej
Partnerzy: samorząd gminny i powiatowy, Ciepłownia Miejska Sp. z o.o.
Okres realizacji: 2005 - 2020
Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, Fundusz Ochrony Środowiska, środki UE, kapitał prywatny

Oczekiwane efekty:

- √ Zmodernizowany system ciepłowniczy
- √ Poprawa stanu środowiska
- √ Przyrost nowych odbiorców ciepła
- √ Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii np. energia geotermalna
- √ Poprawa standardów systemów ciepłowniczych
- √ Zmniejszenie zużycia ciepła w budynkach, stanowiących ważny element racjonalizacji gospodarki energetycznej
- √ Rozwój architektury bioklimatycznej i proekologicznego budownictwa

Cel operacyjny

6. PLANOWANIE I PROGRAMOWANIE

Program:

P.6.1. Opracowanie gminnych programów

Zadania:

- 6.1.1.** Opracowanie szczegółowego harmonogramu budowy i remontu dróg, ulic, ciągów pieszych
- 6.1.2.** Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowiec w tym inwentaryzacja terenów pod zainwestowanie w zakresie stanu prawnego
- 6.1.3.** Opracowanie koncepcji gazyfikacji gminy
- 6.1.4.** Opracowanie programów: ochrony środowiska, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej
- 6.1.5.** Opracowanie programu audytu energetycznego
- 6.1.6.** Przygotowanie Urzędu Miejskiego do uzyskania Certyfikatu Systemu Jakości

Koordynator: Burmistrz
Partnerzy: naczelnicy wydziałów UM
Okres realizacji: 2005-2006
Źródła finansowania: środki własne, środki pomocowe UE

Oczekiwane efekty:

- √ Planowy rozwój struktury miasta i gminy
- √ Uchwalenie planów, harmonogramów, programów
- √ Uczynienie miasta atrakcyjnym dla mieszkańców i osób z zewnątrz

5. CEL STRATEGICZNY

PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ I REKREACYJNEJ MIASTA I GMINY SZYDŁOWIEC

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – Priorytet 6 „Rozwój obszarów pozamiejskich – rozwój funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Cel średniookresowy 2.4. – „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozamiejskich służąca likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności” – a) „rozwój funkcji turystyczno-wypoczynkowych”).

Turystyka i rekreacja winny mieć znaczącą funkcję uzupełniającą do funkcji przemysłowej i rolniczej. Zwłaszcza ta druga, związana z rolnictwem, a w szczególności powstawaniem gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych w połączeniu z atrakcjami turystycznymi może stanowić znaczącą gałąź rozwoju gospodarczego gminy, Przyrodę i kulturę należy jednak wspomagać profesjonalną ofertą promocyjną. Realizacja założonego celu strategicznego możliwa będzie dzięki wdrożeniu następujących celów operacyjnych:

CELE OPERACYJNE:

- 1. Doskonalenie bazy turystycznej**
- 2. Doskonalenie bazy rekreacyjnej**
- 3. Rozwój agroturystyki**
- 4. Ochrona zabytków na terenie Szydłowca**
- 5. Rozwój działalności kulturalnej**

Cel operacyjny

1. DOSKONALENIE BAZY TURYSTYCZNEJ
--

Program:

P.1.1. Rozbudowa bazy turystycznej

Zadania:

- 1.1.1.** Tworzenie ścieżek rowerowych, pieszych i rekreacyjnych poprzez ich oznakowanie lub budowę
- 1.1.2.** Wyposażenie wszystkich typów tras i szlaków (szlak „Partyzancki) w niezbędne urządzenia (ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych)
- 1.1.3.** Wytyczenie placów i zorganizowanie pól namiotowych i campingowych
- 1.1.4.** Budowa obiektów małej gastronomii
- 1.1.5.** Pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na rozbudowę infrastruktury turystycznej
- 1.1.6.** Stworzenie sezonowej bazy noclegowej
- 1.1.7.** Wykup niezbędnych terenów

Koordynator:

Burmistrz – Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji

Partnerzy:

Urząd Miejski – Wydział Zagospodarowania Przestrzennego, Budownictwa i Geodezji, Nadleśnictwo w Radomiu, stowarzyszenia i inne organizacje

Okres realizacji:

2005-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, środki pomocowe UE, kapitał prywatny

Program:

P.1.2. Stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej**Zadania:**

- 1.2.1.** Utworzenie Centrum Promocji i Informacji Turystycznej
- 1.2.2.** Opracowanie i wydanie folderu promującego potencjał gminy w sferze turystyki – szczegółowe informacje na temat:
 - agroturystycznego potencjału gminy,
 - możliwości uprawiania turystyki kwalifikowanej np. wędkarstwo
 - walorów dla turystyki wypoczynkowej, krajobrazowej itp.
- 1.2.3.** Zamieszczenie informacji o walorach turystycznych w mediach
- 1.2.4.** Wydanie mapy zabytków, walorów turystycznych i rekreacyjnych gminy
- 1.2.5.** Ustawienie tablic informacyjnych o interesujących walorach turystycznych u wylotu dróg oraz oznakowanie gminy w ramach projektowanych ścieżek rowerowych, dydaktycznych, spacerowych oraz terenów wędkarskich

Koordynator: Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji Urzędu Miejskiego
Partnerzy: stowarzyszenia z terenu Szydłowca
Okres realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, prywatni przedsiębiorcy

Oczekiwane efekty:

- √ Wypromowanie gminy pod względem turystycznym
- √ Działalność CPIIT
- √ Podniesienie atrakcyjności miasta
- √ Napływ turystów

Cel operacyjny**2. DOSKONALENIE BAZY REKREACYJNEJ****Program:****P.1.2. Rozbudowa bazy rekreacyjnej****Zadania:**

- 1.2.1.** Zakup niezbędnego sprzętu
- 1.2.2.** Budowa placów zabaw dla dzieci
- 1.2.3.** Modernizacja budynku Ośrodka „Zalew”
- 1.2.4.** Wymiana sprzętu pływającego i ratunkowego na nowy (OR „Zalew”)
- 1.2.5.** Adaptacja kamieniołomu złoża piasku „Wysoka” w Wysokiej na zbiornik wodny
- 1.2.6.** Zagospodarowanie stawu młyńskiego w Krzcięcinie
- 1.2.7.** Stworzenie w Szydłowieckim Centrum Kultury - Zamku centrum konferencyjno-szkoleniowego

Koordynator: Burmistrz – Wydział Edukacji, Rozwoju i Promocji
Partnerzy: Urząd Miejski, Szydłowieckie Centrum Kultury, stowarzyszenia i inne organizacje
Okres realizacji: 2005-2020
Źródła finansowania: budżet gminy, fundusze pomocowe, kapitał prywatny
Oczekiwane efekty:

- √ Stworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej
- √ Podniesienie atrakcyjności miasta
- √ Napływ turystów
- √ Aktywizacja życia mieszkańców miasta i gminy
- √ Możliwość zorganizowania grupowych form wypoczynku (kolonie, obozy dla młodzieży – językowe, prawo jazdy itp.)
- √ Możliwość organizacji imprez sportowych
- √ Powstanie nowoczesnej bazy rekreacyjno-konferencyjno-sportowej
- √ Poprawa stanu zdrowia i kondycji dzieci i młodzieży
- √ Wzrost dochodów mieszkańców

Cel operacyjny

3. ROZWÓJ AGROTURYSTYKI

Program:

P.3.1. Rozwój gospodarstw agroturystycznych

Zadania:

- 3.1.1.** Wspieranie rozwoju działalności agroturystycznej, powiązanie z produkcją żywności ekologicznej – organizacja szkoleń, doradztwo, pomoc w działaniach promujących gospodarstwa agroturystyczne
- 3.1.2.** Przekształcenie istniejących gospodarstw rolnych w gospodarstwa agroturystyczne:
 - remont, modernizacja domu, adaptacja strychów i pomieszczeń gospodarskich w celu przygotowania pokoi dla gości,
 - porządkowanie obejść, zakładanie ogródków przydomowych i ogródków warzywnych w celu sprzedaży turystom produktów rolnych (warzyw, owoców, mleka, sera, masła),
 - poszerzenie oferty wypoczynkowej o dawne obyczaje np.: wypiekanie chleba, robienie masła, garncarstwo, rękodzielnictwo.
- 3.1.3.** Uatrakcyjnienie wypoczynku wiejskiego:
 - plenery malarskie i rzeźbiarskie pod okiem uczniów z radomskiego liceum,
 - organizowanie konkursów, zawodów wśród turystów (łowienie ryb, zbieranie grzybów),
 - promocja artystów amatorów (wiejskich talentów).
- 3.1.4.** Edukacja społeczności wiejskiej w zakresie prowadzenia turystycznego agrobiznesu:
 - organizowanie szkoleń,
 - wycieczki do gospodarstw, które osiągnęły sukces w tej dziedzinie.

Koordynator: RODR, ARiMR
Partnerzy: rolnicy, agencje rolne, firmy doradcze
Okres realizacji: działanie ciągle
Źródła finansowania: środki prywatne, kredyty, fundusze UE,

Oczekiwane efekty:

- √ Wzrost dochodów mieszkańców
- √ Napływ turystów
- √ Aktywizacja życia mieszkańców gminy

Cel operacyjny**4. OCHRONA ZABYTKÓW NA TERENIE SZYDŁOWCA****Program:****P.4.1. Utrzymanie wysokiego poziomu instytucji kultury****Zadania:**

4.1.1. Stała konserwacja i rewitalizacja obiektów kultury (późnorenesansowy ratusz, renesansowy kościół, renesansowy zamek, cmentarz żydowski „Kirkut”, przęgierz miejski etc.)

Koordynator: Konserwator Zabytków
Partnerzy: Urząd Miejski, instytucje kultury
Okres realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, fundusze pomocowe, sponsorzy

Oczekiwane efekty:

- √ Ochrona miejscowych zabytków
- √ Poprawa stanu środowiska
- √ Podniesienie atrakcyjności miasta
- √ Możliwość organizacji wycieczek szkolnych
- √ Napływ turystów

Cel operacyjny**5. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ****Program:****P.5.1. Organizowanie imprez kulturalno-oświatowych kultywujących miejscową tradycję i kulturę****Zadania:**

- 5.1.1.** Kultywowanie imprez organizowanych przez Szydłowieckie Centrum Kultury – Zamek m.in.:
- Finał Wielkiej Orkiestry Pomocy,
 - Koncerty Noworoczne,
 - Szydłowiecka Wiosna Kulturalna,
 - Przegląd Kapel Zespołów Ludowych Stylizowanych im. J. Derlety,
 - Zamkowe Spotkania Teatralne o Laur Złotego Gargulca,
 - Szydłowiecki Plener Malarski Artystów Mazowsza im. Władysława Maleckiego,
 - Ogólnopolski Festiwal Piosenki Żeglarskiej „FOSA”,
 - „Wianki” obrzędy nocy sobótkowej z koncertami folkowymi na wyspie i dziedzińcu
 - Dożynki gminne,
 - Niedziela Palmowa,
 - Szydłowiecka Gala Tańca Towarzyskiego oraz szereg innych imprez

- Bal sylwestrowy na szydłowieckim zamku
- 5.1.2.** Kultywowanie imprez organizowanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Szydłowca m.in.
- „Szydłowieckie Zygmunty” – Święto Miasta
 - Szydłowiecki Kiermasz Wielkanocny
 - Miejskie Uroczystości Obchodów Święta Konstytucji 3 Maja
 - Szydłowieckie Spotkania Orkiestr Dętych
 - Organizowanie dożynek gminnych
 - Miejskie uroczystości rocznicy bitwy pod Barakiem
 - Święto Szydłowieckiego Piaskowca
- 5.1.3.** Promocja miejsc i obiektów cennych dla dziedzictwa kulturowego

Koordynator: Burmistrz, Szydłowieckie Centrum Kultury – Zamek
Partnerzy: Urząd Miejski, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe
Okres realizacji: działania ciągłe
Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy

Oczekiwane efekty:

- √ Podniesienie kultury społeczeństwa gminy
- √ Kultywowanie miejscowej tradycji i kultury
- √ Możliwość organizacji imprez kulturalnych
- √ Zorganizowanie wolnego czasu młodzieży
- √ Możliwość rozwoju własnych zainteresowań
- √ Wzrost atrakcyjności miasta
- √ Integracja społeczności miejskiej i wiejskiej

6. CEL STRATEGICZNY

OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

(zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego – cel średniookresowy Cel 2.5. - „Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego” - priorytet nr 1 – „Ochrona środowiska” a) „zmniejszenie zanieczyszczenia środowisk”, b) „gospodarka wodna – wdrożenie systemu pełnego monitoringu zanieczyszczenia wód, realizacja i modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji”, c) „gospodarka odpadami stałymi”).

Założeniem tego celu są inwestycje sprzyjające ochronie środowiska, dzięki którym nastąpi poprawa m.in. warunków życia, stanu zdrowia mieszkańców, możliwa będzie produkcja zdrowej żywności, nastąpi poprawa czystości wód, powietrza i gleb. Działania te mogą być zrealizowane nie tylko poprzez inwestycje proekologiczne, lecz także poprzez włączenie się całej społeczności gminy w działania ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego. Dlatego ważnym elementem jest kształtowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Niezbędne jest również stałe monitorowanie czystości i porządku a także okresowe badania stanu środowiska naturalnego w gminie. Osiągnięcie założonego celu strategicznego nastąpi poprzez realizację poniższych celów operacyjnych:

CELE OPERACYJNE:

- 1. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców**
- 2. Inwestycje proekologiczne**
- 3. Poprawa stanu środowiska**

Cel operacyjny

1. PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW

Program:

P.1.1. Prowadzenie programów edukacji ekologicznej

Zadania:

- 1.1.1.** Wprowadzenie zajęć dotyczących edukacji ekologicznej w szkołach
- 1.1.2.** Prowadzenie cyklicznych szkoleń dla lokalnej społeczności (w tym szkolenia dla rolników z zakresu wdrażania ekologicznych metod produkcji rolnej)

Koordynator: Urząd Miejski w porozumieniu z dyrektorami szkół,

Partnerzy: firmy szkoleniowe, agencje rolne

Okres realizacji: działanie ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki prywatne, środki UE

Program:

P.1.2. Dbłość o estetykę miejsca zamieszkania

Zadania:

- 1.2.1.** Organizowanie konkursów na zadbane posesje
- 1.2.2.** Organizowanie konkursów na najładniejszy ogród przydomowy
- 1.2.3.** Rozwijanie zagospodarowania śmieci drogą segregacji
- 1.2.4.** Przebudowa centrum sołectw w celu poprawy wizerunku gminy

Koordynator: Burmistrz w porozumieniu z wójtami gmin,

Partnerzy: rady sołeckie, mieszkańcy miasta i gminy

Okres realizacji: 2005-2020

Źródła finansowania: środki prywatne, środki UE

Oczekiwane efekty:

- √ Wzrost świadomości ekologicznej społeczności lokalnej
- √ Poprawa stanu środowiska
- √ Wzrost atrakcyjności miasta i gminy
- √ Wzmożenie ruchu turystycznego

Cel operacyjny**2. INWESTYCJE PROEKOLOGICZNE****Program****P.2.1. Przystosowanie infrastruktury przemysłowej i komunalnej w zakresie ochrony środowiska do norm obowiązujących w Unii Europejskiej****Zadania:**

- 2.1.1.1.** Zaplanowanie inwestycji z dziedziny ochrony środowiska niezbędnych w procesie integracji z Unią Europejską - wysypisko śmieci, kanalizacja - nawiązanie szeroko rozumianej współpracy z innymi gminami w pozyskiwaniu środków z funduszy Unii Europejskiej
- 2.1.1.2.** Budowa wysypiska śmieci - podjęcie szerokich konsultacji ze społecznością lokalną w celu lokalizacji inwestycji
- 2.1.1.3.** Inicjowanie działań zmierzających do zwiększenia lesistości zwłaszcza na obszarach o niskich wartościach bonitacyjnych gleb (odłogowych)
- 2.1.1.4.** Rekultywacja starych, nieeksploatowanych wyrobisk
- 2.1.1.5.** Prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym szczególnie pod kątem czystości wód powierzchniowych i wglębnych
- 2.1.1.6.** Modernizacja kotłowni w placówkach oświatowych na terenie gminy
- 2.1.1.7.** Przeprowadzenie modernizacji i przygotowanie nowych inwestycji w zakresie oświetlenia ulicznego - zmiana sieci oświetleniowej na energooszczędną
- 2.1.1.8.** Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami
- 2.1.1.9.** Modernizacja stacji uzdatniania wody w Szydłowcu
- 2.1.1.10.** Współpraca z miastami zagranicznymi oraz organizacjami międzynarodowymi w celu pozyskiwania środków na ochronę środowiska oraz korzystania dobrych wzorców i rozwiązań ekologicznych
- 2.1.1.11.** Stworzenie kompleksowych planów rozbudowy infrastruktury sanitarnej w gminie - korzystanie z dostępnych środków pomocowych na ochronę środowiska i rozwój terenów wiejskich
- 2.1.1.12.** Modernizacja systemów grzewczych
- 2.1.1.13.** Modernizacja systemu komunikacyjnego na terenie gminy w celu zmniejszenia emisji spalin
- 2.1.1.14.** Zmniejszenie zapotrzebowania na energię – termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła
- 2.1.1.15.** Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych

Koordynator:

Burmistrz – Wydział Gospodarki Komunalnej

Partnerzy:

Urząd Miejski – Naczelnicy Wydziałów,

Okres realizacji:

2005-2020

Źródła finansowania:

budżet gminy, budżet państwa, środki prywatne, fundusze pomocowe, Fundusz Ochrony Środowiska

Oczekiwane efekty:

- √ Czyste środowisko
- √ Poprawa stanu zdrowia mieszkańców
- √ Ochrona surowców mineralnych
- √ Poprawa warunków życia

√ Poprawa czystości wód, powietrza i gleby.

III. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych, wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

Instytucja Zarządzająca Strategią

Funkcję Instytucji Zarządzającej i Koordynującej realizację Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec będzie pełnił powołany przez Burmistrza - Komitet Sterujący powołany do prac nad budowaniem strategii - zespół pracowników Urzędu Miejskiego, radni oraz partnerzy lokalni.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Strategii
- zapewnienie zgodności realizacji Strategii z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Strategii
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Strategii
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Strategii, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Strategii.

Do właściwej oceny Strategii, Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Instytucja wdrażająca Strategię

Urząd Miejski w Szydłowcu jako instytucja wdrażająca Strategię jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w Strategii
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Na końcu etapu wdrażania strategii pojawia się potrzeba porównywania zgodności i stopnia realizacji poszczególnych zadań z treścią wizji rozwoju i strategicznych celów pośrednich. Skutkiem dokonanej oceny powinny być korekty i aktualizacja zapisów w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy. W ten sposób dochodzi do zamknięcia fazy planowania i wdrażania strategicznych programów rozwoju gminy.

Szczególnie ważnym elementem wdrażania strategii jest umiejętne określenie sprawnego systemu kontroli i monitorowania realizacji strategicznych celów. Podstawowym zadaniem tego systemu jest dostarczenie bieżących informacji o tym, czy strategiczne cele rozwoju są osiąganym oraz w jakim stopniu.

System monitorowania i kontroli realizacji strategicznych programów powinien być skierowany na:

- analizę postępów w realizacji strategii,

- kontrolę terminów wykonania poszczególnych zadań.

IV. MONITOROWANIE, OCENA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

System monitorowania Strategii

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Strategii posiada Burmistrz Miasta Szydłowiec oraz Rada Miejska. Instytucja Zarządzająca współpracuje z Burmistrzem oraz poszczególnymi pracownikami Urzędu, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Strategii oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień, dokonania zmian lub zalecenia aktualizacji przyjętych celów i zadań lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Sposoby oceny Strategii

Skuteczność Strategii będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza Miasta oraz Radę Miejską przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów, określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych, opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy pt.: „Wskaźniki do projektów realizowanych w ramach ZPORR”.

Public Relations Strategii

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu gminy Szydłowiec
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie gminy
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności.

Grupami docelowymi Strategii są:

- społeczeństwo – to bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji
- beneficjenci - osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające

- z wdrażanej pomocy
- jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego
 - podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego
 - podmioty gospodarcze
 - organizacje zrzeszające przedsiębiorców
 - organizacje pozarządowe
 - inne organizacje społeczne
 - media.

Szczególnie istotną sprawą jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szydłowiec. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

V. WYKORZYSTANIE PROGRAMÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ PRZEZ SAMORZĄD GMINY

INFRASTRUKTURA LOKALNA

- Zakres:** Rozbudowa, modernizacja lokalnej infrastruktury technicznej, turystycznej i społecznej. Wsparcie otrzymają projekty dotyczące m.in. gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, lokalnej infrastruktury drogowej (drogi powiatowe i gminne), podstawowej lokalnej infrastruktury społecznej (szkoły, obiekty kultury)
- Fundusze:** Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 – Priorytet 3 Rozwój lokalny, Działanie 3.1. Obszary wiejskie, Działanie 3.5. Regionalna infrastruktura społeczna; Poddziałanie 3.5.1. – Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa
- Dotacje:** dofinansowanie tych projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi: maksymalnie 75% wydatków kwalifikowanych
dofinansowanie z krajowych środków publicznych: z budżetu państwa Minister Gospodarki i Pracy (10% wydatków kwalifikowanych)

KULTURA, TURYSTYKA I SPORT

- Zakres:** Ochrona dziedzictwa kulturowego, modernizacja i remontów obiektów zabytkowych, historycznych i muzealnych, zabezpieczenia ich przed włamaniami czy dewastacją, tworzenia systemów informacji turystycznej czy modernizacji bazy noclegowej i gastronomicznej miejscowości. Istnieje możliwość pozyskania dotacji na imprezy kulturalne i promocyjne.
- Fundusze:** Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 – Priorytet 3 Rozwój lokalny, Działanie 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji
Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich Działanie 2.3 „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”
- Dotacje:** dofinansowanie z EFRR wynosi: maksymalnie 75% wydatków kwalifikowanych, dofinansowanie z krajowych środków publicznych: z budżetu państwa Minister Gospodarki i Pracy (10% wydatków kwalifikowanych)
dofinansowanie z SPO RiMSZROW wynosi do 80 proc. kosztów kwalifikowanych i nie więcej niż 450 tys. zł dla jednej miejscowości bądź instytucji kultury w okresie realizacji programu.

SZKOLENIA

Większa część środków Europejskiego Funduszu Społecznego została przeznaczona na aktywizację osób bezrobotnych lub pomoc osobom zagrożonym utratą pracy. Wsparcie będzie udzielane poprzez bezpłatne kursy organizowane przez Wojewódzkie Urzędy Pracy, zaś projekty są przygotowywane m.in. przez samorządy i instytucje im podlegające.

Fundusze: Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 – Działanie 2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”

Dotacje: ZPORR - maksymalnie 75% z EFS wydatków kwalifikowanych, dofinansowanie z krajowych środków publicznych: z budżetu państwa Minister Gospodarki i Pracy (10% wydatków kwalifikowanych)

SPO RZL jest finansowany w 75% z EFS i w 25% z krajowych środków publicznych (tzw. współfinansowanie). Na współfinansowanie składają się środki budżetu państwa, środki z państwowych funduszy celowych (Fundusz Pracy i PFRON) i środki będące w dyspozycji jednostek samorządu terytorialnego. Zarówno EFS jak i wymienione środki krajowe stanowią tzw. środki publiczne.